

De verworping van de SER

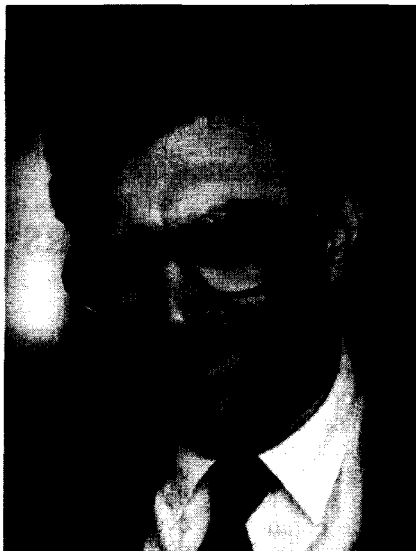
De geschiedenis van de Nederlandse maatschappij is de geschiedenis van de klassenstrijd. De huidige samenleving, uit de turbulentie van de jaren zestig en zeventig voortgekomen, heeft de tegenstelling tussen werkgevers en werknemers niet opgeheven. Er zijn slechts nieuwe vormen van strijd in de plaats van de oude gesteld. Meer en meer splitst zich de maatschappij in twee grote vijandelijke kampen, de werkgevers en de werknemers.

Met de technische ontwikkeling neemt niet alleen het getal der werknemers toe. De werknemers worden zich bewust van hun kracht en van de kwaliteit van hun inbreng in de maatschappelijke discussie. Zij kiezen het overleg, maar schuwen de barricaden niet. De onderlinge botsingen van de werkgevers, alsmede hun verzet tegen de opkomst van het proletariaat, bevorderen de ontwikkelingsgang van de vakbond en zijn leden. De werkgevers lokken door hun arrogantie van de macht, hun diepe minachting voor de noden van de werknemers, de strijd van de jaren negentig uit. Zij hollen de SER, als broedplaats van overleg en discussie, waar het meningsverschil het voertuig van de vernieuwing en vooruitgang is, uit door hun onverschilligheid en maatschappelijke passiviteit.

De klasse van de werkgevers gaat tegen het eind van de jaren tachtig de verbale strijd met de werknemers uit de weg. De werknemers verstaan de tijd en verzoenen zich met de nieuwe produktiemethoden en produkten, maar willen deze wel modelleren naar hun evenbeeld. Daartegen verzetten de werkgevers zich met hand en tand door de gerechtvaardigde maatschappelijke strijd te ontlopen. Het knooppunt van onze gemengde economische orde, de Sociaal-Economische Raad, wordt niet van buitenaf maar van binnen uit, bedolven onder het intellectuele puin van de ambtelijke vertegenwoordigers van werkgevers, die hun historische taak verzaken en met hun rug naar de toekomst staan.

De SER wordt van binnen uit, langs endogene weg uitgehold door de klasse van de werkgevers. Met het oog hierop komen de werkgevers niet zelf ter vergadering, maar zij laten zich vertegenwoordigen door afgestudeerden met een slecht geweten, die zelf nooit een onderneming van binnen hebben gezien. De werkgevers accumuleren in de economische onderbouw kapitalen, terwijl hun ambtelijke derivaten in de

A. Heertje

politieke bovenbouw penetreren. Kapitalist zijn betekent niet slechts een zuiver persoonlijke, maar een maatschappelijke plaats in de produktie innemen. Het kapitaal is dus een maatschappelijke macht.

De werkgevers proberen hun macht in stand te houden door in de SER essentiële onderwerpen uit de weg te gaan. Zij vermijden de strijd met de werknemers over het starten van nieuwe ondernemingen, het zwarte circuit, de groei van de Nederlandse economie en de diffusie van het toepassen van nieuwe technieken. Door deze passieve en lafhartige houding menen de werkgevers hun positie blijvend te versterken, het uitbuiten van het proletariaat verder te kunnen verstevigen en het herstel van redelijke inkomens- en vermogensverhoudingen te voorkomen.

De klasse van de werkgevers onderhoudt een rechtstreekse lijn met de woordvoerder van Economische Zaken, Rutten, die de economische ontwikkeling bezweert door tegen het proletariaat gerichte formules, die de fundamentele tegenstellingen in de samenleving verhullen. Rutten onderhoudt een één-tweetje met De Korte, die uitsluitend op de korte termijn kijkt en zodoende het vestigen van de dictatuur van het proletariaat in zijn gedachten wegschuift.

De werknemers van Nederland verenigen zich al. De interne spanningen nemen toe. Langzaam maar zeker verdwijnt Pont al achter het toneel. De Groeneveldts en de Van der Scheuren

lopen zich al warm. De eerste stakingen worden reeds voorbereid. Excessieve looneisen zijn nog nauwelijks te vermijden. De nieuwe werkloosheid wordt voorbereid, terwijl de oude nog niet eens weg is. De vakbeweging wordt in de hoek gedreven door de onvermijdelijke, inwendige krachten van het kapitalisme en door de kortzichtigheid van de werkgevers.

De SER is opgezet om dit voor werkgevers en werknemers desastreuze perspectief te keren. Partijen zitten rond de tafel onder leiding van een verstandige voorzitter om van gedachten te wisselen over onderwerpen, die beider belang raken. Eenstemmigheid is onnodig zolang de eeuwige tegenstelling tussen de klassen niet kan worden overbrugd. Maar ook verdeelde adviezen zijn nuttig, zolang ze een nuchtere inventarisatie van standpunten behelzen. Adviezen mogen gevraagd, maar ook ongevraagd zijn. Alleen de ambtelijke vertegenwoordigers van de werkgevers vinden dat de adviezen gevraagd en eenstemmig moeten zijn, zodoende zeker wetend dat de SER vastloopt en niet beseffend dat ze zelf vastlopen in het geprovoceerde maatschappelijke gewoel.

De werknemers versmaden het hun opvattingen en oogmerken te verhehlen. Zij verklaren openlijk dat hun doel slechts kan worden bereikt door de harde omverwerping van de bestaande machtsverhoudingen. De nu heersende werkgevers zullen sidderen voor de sociaal-democratische evolutie. De werknemers hebben niets te verliezen dan hun ketenen. Zij hebben een wereld te winnen, waarin de vruchten van de technologie gelijkelijk worden verdeeld. Werknemers van Nederland, verenigt U!

Vrij naar Karl Marx en Friedrich Engels, *Manifest der Kommunistischen Partei*, Londen, 1848.